

وزارت معارف

معیّنیت انکشاف نصاب تعلیمی، تربیّه

معلم و مرکز ساینس

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی

و تألیف کتب درسی

حسن خط

صنف چهارم

کتب درسی متعلق به وزارت معارف بوده
خرید و فروش آن در بازار جداً ممنوع است.
با متخلفین برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

سال چاپ: ۱۳۹۰ ه. ش.

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی، تربیه

معلم و مرکز ساینس

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی

و تألیف کتب درسی

حسن خط

صنف چهارم

سال چاپ: ۱۳۹۰ ه. ش.

الف

کمیته های تألیف، تحقیق و تدقیق کتاب

مؤلفان:

۱. محمدظاهر طاهری آمر دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی
۲. عبدالجلیل آخند زاده عضو دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

مطالعه و تأیید:

شورای ملی:

اعضای کمیسیونهای امور دینی، معارف و تحصیلات عالی ولسی جرگه و مشرانو جرگه.

تحقیق و تدقیق:

پوهنتون کابل:

- پوهندوی محمد رفیق رفیق استاد پوهنځی ادبیات پوهنتون کابل.

اکادمی علوم:

- معاون سرمحقق شریف الله عضو علمی اکادمی علوم.
- سرمحقق عبدالواجد واجد عضو علمی اکادمی علوم.

وزارت معارف:

۱. نفیسه پوپلزی عضو دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی
۲. سید انور میچنخیل عضو دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی
۳. حفیظ الله منیر عضو دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی
۴. محمد غالب الله یار عضو دیپارتمنت آرت و هنر ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی
۵. احمد شفیق برنایار استاد لیسه مسلکی هنرها.
۶. بلقیس احمدی استاد لیسه مسلکی هنرها.
۷. فرحتیار استاد لیسه مسلکی هنرها.

کمیته بررسی محتوا، مسایل دینی، سیاسی و فرهنگی.

- داکتر عطاء الله واحدیار مشاور ارشد وزارت معارف و رئیس نشرات.
- دکتور محمد یوسف نیازی مشاور وزات معارف.

کمیته نظارت تحقیق و تدقیق:

- دکتور اسد الله محقق معین انکشاف نصاب تعلیمی، تربیه معلم و مرکز ساینس
- دکتور شیر علی ظریفی مسؤول پروژه انکشاف نصاب تعلیمی
- معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

کمپوز و دیزاین:

محمد علی نظری، و رحمت الله غفاری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، کوچري دي	پامپريان، نورستانيان
براهوي دي، قزلباش دي	هم ايماق، هم پشه يان
دا هیواد به تل ځليري	لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به	لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر	وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

پیام وزیر معارف

معلمان و شاگردان عزیز،

تعلیم و تربیه اساس انکشاف و توسعه هر کشور را تشکیل می دهد، نصاب تعلیمی یکی از عناصر مهم تعلیم و تربیه می باشد که مطابق انکشافات علمی و نیازمندی های معاصر جامعه وضع می گردد، واضح است که انکشافات علمی و نیازمندی های جامعه همواره در حال تطوّر می باشد؛ بناء لازم است نصاب تعلیمی نیز به صورت علمی و دقیق انکشاف نماید. البته نباید نصاب تعلیمی تابع تغییرات سیاسی، نظریات و تمایلات اشخاص گردد.

کتابی که امروز در دسترس شما قرار دارد بنابر همین مشخصات تهیه و ترتیب گردیده است، موضوعات علمی مفید در آن اضافه شده است، فعال نگه داشتن شاگردان در عملیه تدریس جزء پلان تدریس گردیده است.

امیدوارم تدریس این کتاب با استفاده از روش های آموزش فعال مطابق رهنمود ها و پلان تعلیمی تعیین شده صورت گیرد، و اولیای شاگردان نیز در تعلیم و تربیه با کیفیت دختران و پسران خود همکاری متداوم نمایند، تا اهداف و آروزهای نظام معارف بر آورده گردیده، نتایج و دست آوردهای خوبی برای شاگردان و کشور ما داشته باشد.

من باور دارم که استادان و معلمان گرانقدر ما در تطبیق مؤثر نصاب تعلیمی رسالت و مسؤولیت بزرگ دارند.

وزارت معارف همواره تلاش می نماید تا نصاب تعلیمی معارف مطابق اساسات دین مبین اسلام، حس وطن دوستی و معیار های علمی با در نظر داشت نیازمندی های مُبرم جامعه ما انکشاف نماید. در این عرصه از تمام شخصیت های علمی و دانشمندان تعلیم و تربیه کشور و اولیای محترم شاگردان تمنا دارم، تا با ارائه نظریات و پیشنهادات سالم و مفید خویش مؤلفان ما را در بهبود بیشتر تألیف کتب درسی یاری نمایند.

از همه دانشمندانی که در تهیه و ترتیب این کتاب سهم گرفته اند، و از مؤسسات محترم ملی و بین المللی و سایر کشور های دوست که در تهیه و تدوین نصاب تعلیمی جدید و طبع و توزیع کتب درسی همکاری نموده اند صمیمانه اظهار امتنان و قدردانی می نمایم.

و من الله التوفیق

فاروق «وردک»

وزیر معارف جمهوری اسلامی افغانستان

فصل اول: کلمات چند حرفی خط نستعلیق

شماره	عنوان	صفحه
۱.	آب	۱
۲.	ادب	۲
۳.	بیهشت	۳
۴.	جهان	۴
۵.	دانش	۵
۶.	راستی	۶
۷.	سبزیجات	۷
۸.	صلح	۸
۹.	طاوس	۹
۱۰.	عمران	۱۰
۱۱.	فقر	۱۱
۱۲.	قهر	۱۲
۱۳.	کرم	۱۳
۱۴.	لیلی	۱۴
۱۵.	معنی	۱۵
۱۶.	نان	۱۶
۱۷.	وزن	۱۷
۱۸.	هلال	۱۸
۱۹.	یک	۱۹

فصل دوم: کلمات چند حرفی خط نسخ

شماره	عنوان	صفحه
۲۰.	آش	۲۰
۲۱.	اسپ	۲۱
۲۲.	باران	۲۲
۲۳.	جنت	۲۳
۲۴.	دانستن	۲۴
۲۵.	رنجش	۲۵
۲۶.	سیر	۲۶
۲۷.	صداقت	۲۷
۲۸.	طاهر	۲۸
۲۹.	عابد	۲۹
۳۰.	فقیر	۳۰
۳۱.	قهار	۳۱
۳۲.	کبوتر	۳۲
۳۳.	لالا	۳۳
۳۴.	ماما	۳۴
۳۵.	نمک	۳۵
۳۶.	وسیله	۳۶
۳۷.	هارون	۳۷
۳۸.	یقین	۳۸

فصل اول

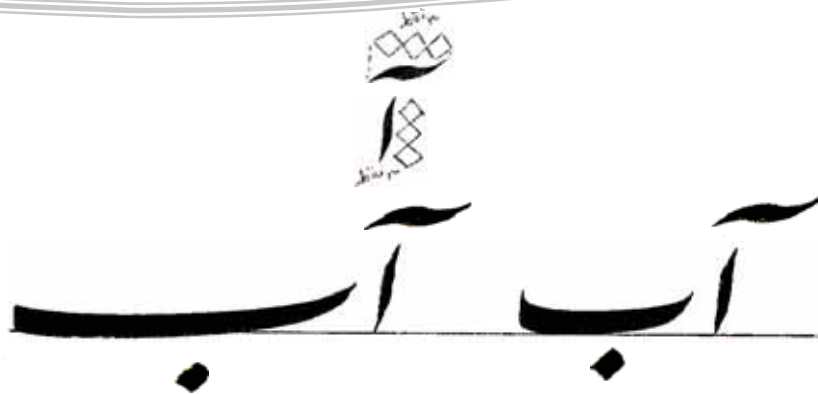
درس اول

کلمات چند حرفی خط نستعلیق آب

۱. هدف: آشنا شدن شاگردان با حروف آب و مد درست نوشتن کلمه آب.

پرسشها:

۱. حرف مد بالای کدام حروف نوشته می شود؟
۲. نوشیدن آب غیر صحی، چه ضرر دارد؟

فعالیت:

شاگردان از روی سرخط فوق در کتابچه های مشق شان با قلم نی تمرین کنند و حرف مد را چند بار نوشته کنند.

استاد محترم!

ضمن راهنمایی شاگردان در نوشتن مد و آب، مفاد آب صحی، ضرر آب غیر صحی و اهمیت آنرا در حیات زنده جانها واضح سازید و طریقه نوشتن حرف مد و کلمه آب را به آنها رهنمایی کنید:

کار خانه گی:

آب

ادب

هدف : آشنایی شاگردان به اندازه گیری حرف (ا) توسط نقطه و درست نوشته کردن کلمه ادب.

پرسشها:

۱. شاگردان با ادب را چرا مردم دوست دارند؟
۲. آیا گفته می توانید که ادب از چند حرف تشکیل شده است؟

ادب ادب

فعالیت :

شاگردان الف را با اساسات چندین بار، تمرین و اشکال فوق را در کتابچه مشق شان با قلم نی اجرا کنند.

استاد محترم!

در باره اساسات الف و کلمه ادب برای شاگردان صحبت شود و قلم نی شان را سر کنید.

کارخانه گی:

شاگردان با قلم پنسل و یا خود کار چند بار کلمه ادب را تمرین کنند.

بهشت

هدف : آشنایی شاگردان به درست نوشتن بهشت روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. آیا میدانید بهشت چیست؟
۲. حرف "ب" چند قسم و چطور نوشته می شود؟

فعالیت:

شاگردان تمرین فوق را بالای خط کرسی در کتابچه های مشق شان با قلم نی انجام دهند.

استاد محترم!

در مورد حرف "ب" با اساسات آن با کلمه بهشت بالای خط کرسی و در مورد ویژه گی آنها توضیحات بیشتر بدهد.

کارخانه گی :

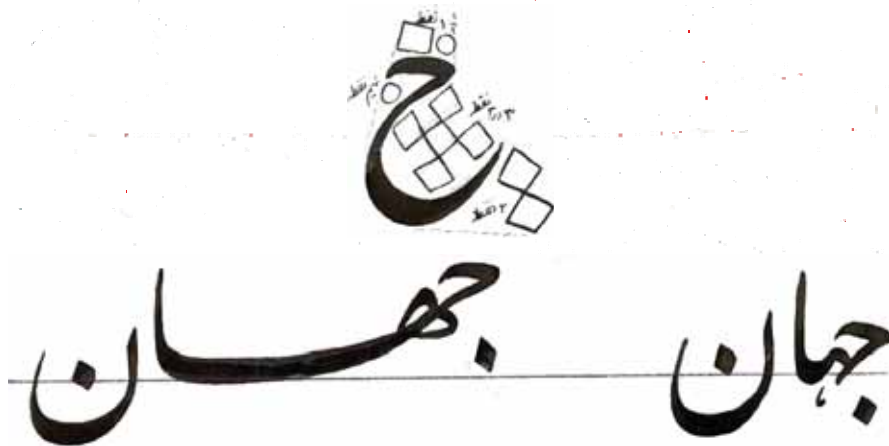
با قلم پنسل و یا خود کار (بهشت) تمرین شود .

جهان

هدف: آشنایی شاگردان به حرف "ج" و اساسات درست نوشتن جهان روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. کی میتواند در باره جهان یک جمله بگوید؟
۲. کی میتواند بگوید که در خانه "ج" چند نقطه است؟

فعالیت :

شاگردان به گروهها تقسیم شوند در باره نقطه گذاری "ج" و کلمه جهان بحث کنند و سپس با قلم نی تمرین فوق را روی خط کرسی مشق کنند.

استاد محترم!

در تمرین فوق شاگردان را راهنمایی کنید و در باره خصوصیات ج و درباره کلمه جهان معلومات مختصر برای شان ارائه نمایید.

کار خانه گی:

« جهان » با قلم پنسل و یا خودکار تمرین شود.

دانش

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری و با طرز نوشتن دانش بصورت "ش" دندانه دار و (ش) کشش دار.

پرسشها:

۱. کی می تواند اهمیت دانش را بگوید؟
۲. کی می تواند چند کلمه که حرف اول آنها دال باشد نام بگیرد؟

دانش دانش

فعالیت:

شاگردان اشکال فوق را به کمک استاد در کتابچه های مشق شان با قلم نی مشق کنند و دال را با نقطه گذاری چند بار تمرین نمایند.

استاد محترم!

در باره خصوصیات دال که نقطه گذاری شده است و حرکات قلم را در نوشتن مشق بالا به شاگردان نشان دهید.

کارخانه گی:

کلمه « دانش » با قلم پنسل و یا خود کار تمرین شود.

راستی

هدف: آشنایی شاگردان به طرز درست نوشتن کلمه "راستی" روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. کی می تواند حرف اول راستی را نام بگیرد؟
۲. راستی در زنده گی انسانها چه اهمیت دارد؟
۳. مردم چرا آدم راستکار را دوست دارند؟

راستی راستی

فعالیت:

شاگردان اشکال فوق را با قلم نی مشق کنند و در باره اساسات آن با هم جر و بحث نمایند.

استاد محترم!

در باره حرکت و اساسات، اهمیت راستی و راستکاری برای شاگردان معلومات بیشتر و حرکات قلم را در نوشتن اشکال بالا برایشان نشان دهید.

کار خانه گی:

شاگردان اشکال بالا را با قلم پنسل یا خود کار مشق کنند و در باره خوبی های راستی از والدین شان سوال کنند.

سبزیجات

هدف: شناخت شاگردان به طرز درست نوشتن سبزی ها روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. حرف س بر علاوه سبزی ها، دیگر با کدام کلمه ها یکجا می شود، نام بگیرید؟
۲. اگر سبزی ها ناشسته خورده شود چه خطرهای را به همراه دارد؟
۳. فواید سبزی ها برای بدن انسان چیست؟

سبزیجات سبزیجات

فعالیت:

شاگردان در باره فواید سبزی ها و طرز نوشتن آن باهمدیگر مشوره کنند و سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق نمایند.

استاد محترم!

به گفته های شاگردان گوش و برای شان معلومات بیشتر در نقطه گذاری س داده شود و حرکات قلم را در نوشتن سبزی به آنها نشان دهید.

کار خانه گی:

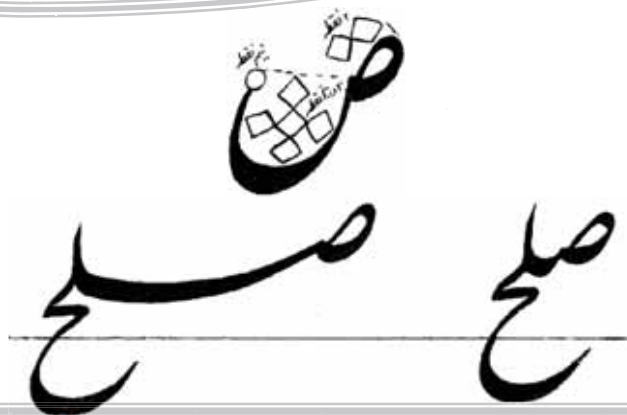
شاگردان تمرین فوق را با قلم پنسل و یا خود کار روی خط کرسی کار نمایند.

صلح

هدف: آشنایی شاگردان به درست نوشتن صلح و پی بردن آنها از اساسات (ص).

پرسشها:

۱. کدام قسمت صلح زیر خط کرسی می آید؟
۲. صلح در زنده گی انسان ها چه اهمیت دارد؟
۳. در کشوری که صلح وجود ندارد چه خطرهای در زنده گی مردم پیدا می شود؟

فعالیت:

شاگردان به دو گروه تقسیم شوند در باره کلمات دیگر که حرف اول آن ها به ص نوشته می شود فکر کنند و سپس در کتابچه های مشق شان با اشکال فوق تمرین نمایند.

استاد محترم!

گروه ها را کمک کنید و فواید صلح را برای آنها بگوئید و در تمرین فوق آنها را رهنمایی نمایید.

کار خانه گی:

شاگردان در باره اهمیت صلح از اولیاء شان بپرسند و باقلم پینسل یا خود کار کلمه « صلح » را تمرین کنند.

طاووس

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف ط و طرز درست نوشتن طاووس روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. حرف ط بعد از کدام حرف است؟
۲. آیا تا حال طاووس را دیده اید؟
۳. آیا می توانید شکل طاووس را رسم کنید؟

طاووس طاووس

فعالیت:

شاگردان عملاً حرف "ط" را با اساسات کار و کلمه طاووس را با قلم نی مشق کنند.

استاد محترم!

حرکات قلم را در نوشتن تمرین فوق برای شاگردان روی تخته صنف نشان دهید، در باره اساسات، حرف "ط" و طرق نوشتن کلمه طاووس به آنها معلومات ارائه بدارید.

کار خانه گی:

شاگردان از والدین شان در باره طاووس معلومات خواسته، با قلم پنسل و یا خود کار اشکال بالا را مشق کنند.

عمران

هدف: آشنا شدن شاگردان به طرز درست نوشتن عمران.

پرسشها:

۱. اگر در عمران و آبادانی کشور خود کمک نکنیم چه خواهد شد؟
۲. حرف اول کلمه عمران چه نام دارد؟

عمران عمران

فعالیت:

شاگردان تمرین بالا را با قلم نی از روی سرخط کتاب مشق کنند.

استاد محترم!

نخست عمران را برای شاگردان معنی کنید، در باره فواید عمران و آبادانی کشور معلومات بدهید و در نوشتن تمرین فوق آنها را راهنمایی کنید.

کار خانه‌گی:

شاگردان با قلم پنسل یا خود کار اشکال بالا را مشق کنند.

فقر

هدف: آشنائی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ف" و طرز درست نوشتن فقر روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. فقر چیست؟

۲. حرف اول و آخر کلمه فقر چه نام دارند؟

فقر

فعالیت:

شاگردان در باره فقر و طرز نوشتن آن فکر و حرف "ف" را با نقطه گذاری و کلمه فقر را چندین بار تمرین نمایند.

استاد محترم!

حرکات قلم را در نوشتن تمرین فوق برای شاگردان روی تخته صنف نشان دهید و در باره معنی آن برای شاگردان معلومات ارائه بدارید.

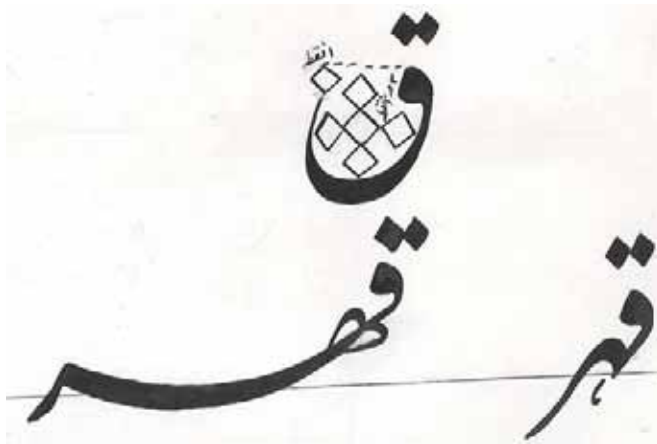
کار خانه گی:

شاگردان از والدین شان در باره فقر معلومات بخواهند و با قلم پنسل و یا خود کار اشکال فوق را مشق کنند.

قهر

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ق" و طرز درست نوشتن قهر روی خط کرسی.

۱. آیا میدانید قهر چیست؟
۲. حرف "ق" وقتی که در اول و وسط کلمه می آید چه شکل را بخود میگیرد؟

فعالیت:

شاگردان در باره حرف "ق"، قهر طرز نوشتن آن با همدیگر بحث کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق نمایند.

استاد محترم!

حرکات قلم را در نوشتن اشکال فوق برای شاگردان روی تخته صنف نشان و در مورد معنی آن برای آنها معلومات بدهید.

کار خانه گی:

شاگردان اشکال فوق را با قلم پنسل و یا خود کار روی خط کرسی کار کنند.

کرم

هدف: آشنائی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ک" و طرز نوشتن کرم روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. چند کلمه را گفته می توانید که حرف آخر آن ک باشد؟
۲. خوردن کرم چه فایده دارد؟

فعالیت:

شاگردان در باره کرم و طرز نوشتن آن با همدیگر بحث کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را روی خط کرسی مشق نمایند.

استاد محترم!

حرکات قلم را در نوشتن کرم برای شاگردان روی تخته صنف نشان و در باره کرم معلومات بدهید.

کار خانه گی:

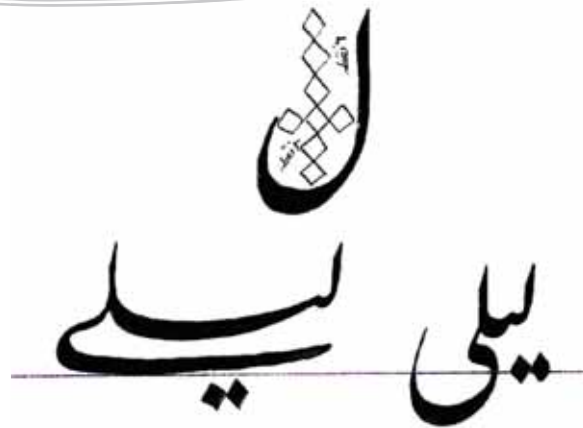
شاگردان کلمه کرم را با قلم پنسل و یا خود کار روی خط کرسی کار نمایند.

لیلی

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ل" و طرز نوشتن لیلی روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. در بین دو لام کلمه لیلی، کدام حرف واقع است؟
۲. آیا میدانید کلمه لیلی از چند حرف ساخته شده است؟

فعالیت:

شاگردان در باره کلمه لیلی و طرز نوشتن آن با همدیگر گفتگو و سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق نمایند.

استاد محترم!

حرکات قلم را در نوشتن اشکال فوق برای شاگردان روی تخته نشان دهید تا حرکات قلم را درست بفهمند.

کار خانه گی:

شاگردان اشکال فوق را با قلم پنبسل و یا خود کار روی خط کرسی تمرین کنند.

معنی

هدف: آشنائی شاگردان به طرز نوشتن معنی روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. شکل زیر را به دقت ببینید و بگویید که کاسهٔ حرف "ی" به کدام طرف خط کرسی واقع است.
۲. کی می تواند بگوید که کلمهٔ معنی از چند حرف ساخته شده است؟

فعالیت:

شاگردان در بارهٔ نقطه گذاری حرف "م" و طرز نوشتن معنی با همدیگر مشوره کنند، سپس با قلم نی شکل فوق را مشق نمایند.

استاد محترم!

در نوشتن هر کلمه حرکات قلم نی تغییر می کند، بناءً تکرار نوشته می شود تا حرکات قلم نی به شاگردان فهمانده شود و سعی گردد که استعداد های شان رشد داده شود و اساسات حسن خط مطابق سویهٔ شان به آنها فهمانده شود.

کار خانه گی:

شاگردان اشکال فوق را با قلم پنسل و یا خود کار روی خط کرسی کار کنند.

نان

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری "ن" و طرز نوشتن نان روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. نان چند نون و چه مفاد دارد؟

۲. چرا نان را می جویم؟

فعالیت:

شاگردان در باره نقطه گذاری حرف نان و طرز نوشتن نان با همدیگر مشوره کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق نمایند.

استاد محترم!

طریق نوشتن، حرکات قلم را برای شاگردان رهنمایی کنند و اشکال بالا را بروی تخته صنف بنویسند تا آنها درست نوشتن را فرا گیرند.

کارخانه گی:

اشکال فوق با قلم پنسل و یا خودکار روی خط کرسی کار شود.

وزن

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری "و" و طرز نوشتن وزن روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. وزن چیست؟
۲. وزن از کدام حرف ها تشکیل شده است؟

فعالیت:

شاگردان در باره نقطه گذاری و حرف (و) و طرز نوشتن وزن با همدیگر بحث کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را چندین بار به تکرار مشق نمایند.

استاد محترم!

در باره نقطه گذاری و معنی وزن به شاگردان معلومات بدهید و در نوشتن اشکال فوق آنها را راهنمایی کنید.

کارخانه گی:

شاگردان با قلم پنسل و یا خود کار اشکال بالا را مشق کنند.

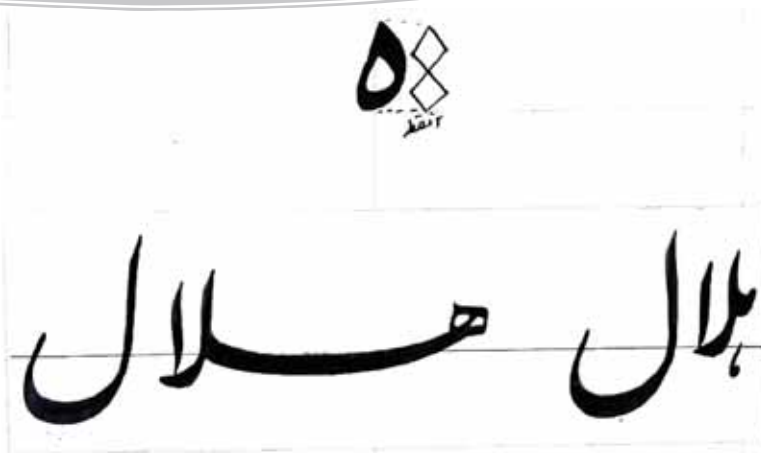
هلال

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری "ه" و طرز نوشتن هلال روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. هلال چیست؟

۲. هلال از چند حرف تشکیل شده؟

فعالیت:

شاگردان در باره نقطه گذاری حرف "ه" و طرز نوشتن هلال با همدیگر بحث کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق و تمرین نمایند.

استاد محترم!

شاگردان را به نقطه گذاری حرف "ه" رهنمایی کنید، در باره کلمه هلال به آنها معلومات بدهید و در نوشتن اشکال فوق آنها را کمک کنید.

کار خانه گی:

شاگردان با قلم خود کار و یا پنسل اشکال بالا را مشق کنند.

فصل دوم

درس بیستم

کلمات چند حرفی خط نسخ

آش

هدف: آشنایی شاگردان به حرف مد و درست نوشتن کلمه آش.

پرسشها:

۱. حرف مد بالای کدام حرفها نوشته می شود؟
۲. خوردن آش چه فایده دارد؟

فعالیت:

شاگردان از روی سر خط فوق در کتابچه های مشق شان با قلم نی تمرین کنند و حرف مد را چند بار نوشته کنند.

استاد محترم!

ضمن راهنمایی شاگردان در نوشتن حرف مد و آش، مفاد، ضرر و اهمیت آش را توضیح کنید، طریقه نوشتن حرف مد و کلمه آش را به آنها رهنمایی کنید.

کارخانه گی:

آش ، آش ، ❧

اسپ

هدف: آشنایی شاگردان به اندازه‌گیری حرف "ا" توسط نقطه و درست نوشته کردن کلمه اسپ.

پرسشها:

۱. گفته می‌توانید که کلمه اسپ از چند حرف تشکیل شده؟

فعالیت:

شاگردان الف را با اساسات آن چندین بار تمرین نمایند و کلمه فوق را در کتابچه های مشق شان با قلم نی بنویسند.

استاد محترم!

در باره اساسات الف و کلمه اسپ برای شاگردان صحبت و قلم نی شان را سر کنید.

کار خانه‌گی:

شاگردان با قلم پنسل، خود کار و قلم نی تمرین کنند.

باران

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ب" و درست نوشتن کلمه باران بالای خط کرسی.

پرسشها:

۱. کی گفته میتواند که حرف "ب" چند قسم نوشته می شود؟
۲. در کدام فصل سال باران زیاد می بارد؟

فعالیت :

شاگردان اشکال فوق را بالای خط کرسی در کتابچه های مشق شان با قلم نی تمرین نمایند.

استاد محترم!

در مورد حرف "ب" و اساسات آن با کلمه باران بالای خط کرسی و زیبایی آن توضیحات بیشتر بدهید.

کار خانه گی:

با قلم پنسل و یا خود کار کلمه (باران) تمرین شود.

جنت

هدف: آشنایی شاگردان به حرف "ج" و اساسات درست نوشتن کلمه جنت روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. کی می تواند در باره جنت یک جمله بگوید؟
۲. کدام اشخاص داخل جنت می شوند؟

جنت جنت

فعالیت:

شاگردان به گروهها تقسیم شوند در باره نقطه گذاری حرف "ج" و کلمه جنت بحث کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را روی خط کرسی مشق کنند.

استاد محترم!

در تمرین کلمه جنت شاگردان را راهنمایی کنید، درباره خصوصیات "ج" و کلمه جنت معلومات مختصر برای شان ارائه نمائید.

کار خانه گی:

نوشتن کلمه «جنت» با قلم پینسل و یا خود کار تمرین شود.

دانستن

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "د" و طرز نوشتن (دانستن) بصورت "س" دندانه دار.

پرسشها:

۱. کی می تواند اهمیت دانستن را بگوید؟
۲. چند کلمه ای را که حرف اول آنها دال باشد نام بگیرید؟

دانستن دانستن

فعالیت:

شاگردان اشکال فوق را به کمک استاد در کتابچه های مشق شان با قلم نی مشق کنند و دال را با نقطه گذاری چند بار بنویسند.

استاد محترم!

در باره خصوصیات حرف دال که نقطه گذاری شده است و حرکات قلم در نوشتن اشکال بالا به شاگردان رهنمایی کنید.

کار خانه گی:

تمرین « دانستن » با قلم پنسل و یا خود کار.
با خط نسخ حرف س دندانه دار چندین بار نوشته شود.

رنجش

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ر" و طرز درست نوشتن "رنجش"
روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. رنجش از کدام حروف ساخته شده است؟
۲. رنجش در زنده گی انسانها از کدام عوامل به میان می آید؟

رنجش رنجش

فعالیت:

شاگردان اشکال فوق را با قلم نی مشق کنند و در باره اساسات با هم جر و بحث کنند.

استاد محترم!

در باره حرکت و اساسات حرف "ر" و ضرر رنجش برای شاگردان معلومات بیشتر بدهید و حرکات قلم را در نوشتن اشکال بالا برای شان نشان دهید.

کار خانه گی:

شاگردان اشکال بالا را با قلم پنسل یا خود کار مشق کنند و در باره رنجش از والدین شان سوال کنند.

سیر

هدف: شناخت شاگردان در نقطه گذاری حرف "س" و طرز درست نوشتن کلمه سیر روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. "س" را بر علاوه سیر ، با دیگر کلمه هایی که یکجا می شود نام بگیرید؟
۲. اگر سیر پوست دار همراه با پوست خورده شود چه خطر به همراه دارد؟

سیر

فعالیت:

شاگردان در باره فواید سیر و طرز نوشتن آن با همدیگر بحث کنند و سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق نمایند.

استاد محترم!

به گفته های شاگردان گوش داده شود و برای شان معلومات بیشتر در نقطه گذاری "س" بدهید.

کار خانه گی:

تمرین فوق با قلم پנסل و یا خودکار روی خط کرسی کار شود.

صداقت

هدف: آشنایی شاگردان به درست نوشتن حرف "ص" با اساسات آن.

پرسشها:

۱. صداقت در زندگی انسان ها چه اهمیت دارد؟

۲. کلمه صداقت را چرا تمرین می نمایید؟

صداقت
صداقت

فعالیت:

📌 شاگردان به دو گروه تقسیم شوند در باره چند کلمه دیگر که حرف اول آن به "ص" نوشته می شود، هر گروه چند جمله بسازند و کار هر یک گروه پیش روی صنف به گروه به دیگر ارائه گردد، سپس در کتابچه های مشق شان تمرین اشکال را کارکنند.

استاد محترم!

📌 به گروه ها کمک کنید، فواید صداقت را برای آنها بگویید و در اشکال فوق آنها را رهنمای نمایید.

کار خانه گی:

📌 شاگردان درباره اهمیت صداقت از اولیای شان بپرسند و با قلم پنسل یا خود کار کلمه صداقت را تمرین کنند.

طاهر

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ط" و با طرز درست نوشتن کلمه طاهر روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. حرف ط بعد از کدام حرف میآید ؟
۲. حرف « ط » به کدام طرف خط کرسی نوشته می شود ؟

طاهر

فعالیت:

شاگردان عملاً حرف "ط" را با اساسات کار و کلمه طاهر را با قلم نی مشق نمایند.

استاد محترم!

حرکات قلم را در نوشتن اشکال فوق برای شاگردان روی تخته صنف نشان دهید، در باره اساسات حرف "ط" و طریق نوشتن کلمه طاهر به آنها معلومات دهید.

کارخانه گی:

نوشتن کلمه طاهر را به قلم خود کار تمرین نمایند.

عابد

هدف: آشنایی شاگردان به طرز درست نوشتن حرف "ع" بالای خط کرسی.

پرسشها:

۱. به کدام شخص عابد گفته میشود؟
۲. کاسه حرف "ع" به کدام طرف خط کرسی واقع است؟

فعالیت:

شاگردان اشکال فوق را با قلم نی روی سر خط کرسی مشق کنند.

استاد محترم!

نخست عابد را برای شاگردان معنی کنید، بعداً فعالیت داده شده را بالای شان اجراء نمایید.

کار خانه‌گی:

شاگردان با قلم پنسل یا خود کار اشکال بالا را مشق کنند.

فقیر

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ف" و طرز نوشتن فقیر روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. فقیر کیست؟
۲. حرف اول و اخیر کلمه فقیر را نام بگیرید؟

فقیر

فعالیت:

شاگردان در باره فقیر و طرز نوشتن آن فکر نموده و حرف "ف" را نقطه گذاری کنند، کلمه فقیر را چندین بار تمرین نمایند.

استاد محترم!

حرکات قلم را در نوشتن اشکال فوق برای شاگردان روی تخته صنف نشان دهید و معنی آن را برای شاگردان واضح سازید.

کار خانه گی:

شاگردان از والدین شان در باره کلمه فقیر معلومات بخواهند با قلم نی، پنسل و یا خود کار اشکال بالا را مشق کنند.

قهار

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ق" و طرز درست نوشتن قهار روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. آیا میدانید قهار کیست؟
۲. حرف "ق" و قتیکه در اول و وسط کلمه می آید چه شکل را بخود می گیرد؟

فعالیت:

شاگردان در باره "ق"، قهار و طرز نوشتن آن با همدیگر بحث کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق نمایند.

استاد محترم!

حرکات قلم را در نوشتن اشکال فوق برای شاگردان روی تخته صنف نشان دهید و معنی آن را برای شاگردان واضح سازید.

کار خانه گی:

تمرین فوق را با قلم پنسل و یا خود کار روی خط کرسی کار کنند.

کبوتر

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ک" و طرز درست نوشتن کلمه کبوتر روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. چند کلمه را گفته می توانید که حرف اول آن "ک" باشد؟
۲. کبوتر پیام آور چه است؟

فعالیت:

شاگردان در باره کبوتر و طرز نوشتن آن با همدیگر مشوره کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را بروی خط کرسی مشق نمایند .

استاد محترم!

جواب درست سوالات را برای شاگردان بگویید و در نوشتن اشکال فوق همیشه آنها را برای زیبا نویسی تشویق نمایید تا استعداد شان در زیبا نویسی رشد کند .

کار خانه گی:

اشکال فوق را با قلم پنسل و یا خود کار روی خط کرسی تمرین نمایند .

لا لا

هدف: آشنایی شاگردان به طریق نقطه گذاری حرف "ل" و طرز نوشتن لا لا روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. حروف (ل) و الف چند بار در کلمه لا لا آمده است؟
۲. کلمه لا لا را به کی به کار می بریم؟

فعالیت:

شاگردان کلمه بالا را روی خط کرسی مشق و تمرین نمایند.

استاد محترم!

شاگردان را دور خود جمع و در یک صفحه کاغذ اشکال بالا را مشق نمایید و سعی شود که شاگردان متوجه دست و حرکات قلم باشند تا آنها باریکی های خط نسخ را بدانند.

کار خانه گی:

شاگردان اشکال فوق را با قلم پنسل، نی و یا خود کار روی خط کرسی کار کنند.

ماما

هدف: آشنایی شاگردان به طرز نوشتن حرف "م" با اساسات و کلمهٔ ماما روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. ماما کی را می گویند؟
۲. کلمهٔ ماما از چند حرف ساخته شده است ؟

فعالیت:

شاگردان در بارهٔ نقطه گذاری و طرز نوشتن با همدیگر بحث کنند و سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق نمایند.

استاد محترم:

در نوشتن هر کلمه حرکات قلم نی تغییر میکند. بناءً تکرار نوشته می شود از یورو حرکات قلم نی به شاگردان فهمانده شود و سعی گردد که تا استعداد های شان رشد کند و اساسات حسن خط مطابق سویه شان کار شود.

کارخانه گی:

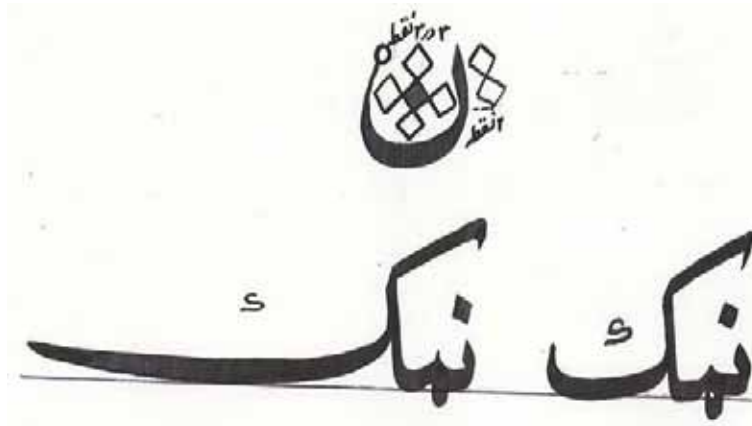
اشکال فوق با قلم پنسل و یا خود کار روی خط کرسی کار شود.

نمک

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری "ن" و طرز نوشتن نمک روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. نمک چه مفاد دارد؟
۲. چرا در پختن غذا همیشه از نمک استفاده می شود؟

فعالیت:

شاگردان نقطه گذاری حرف "ن" و طرز نوشتن کلمه نمک را به دقت ببینید، سپس با قلم نی اشکال فوق را مشق نمایید.

استاد محترم!

طریق نوشتن، حرکات قلم را برای شاگردان رهنمایی و کلمه بالا را به روی تخته صنف بنویسید تا آنها زیبا نوشتن را فرا گیرند.

کار خانه گی:

اشکال فوق با قلم پنسل و یا خود کار روی خط کرسی کار شود.

وسيله

هدف: شناخت شاگردان به نقطه گذاری حرف "و" و طرز نوشتن روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. کی می تواند بگوید که حرف های ماقبل و ما بعد حرف "و" چیست؟
۲. آیا وسیله را تعریف کرده می توانید؟

وسيله

فعالیت:

شاگردان در باره نقطه گذاری حرف "و" و طرز نوشتن وسیله با همدیگر بحث کنند، سپس با قلم نی اشکال فوق را چندین بار به تکرار تمرین نمایند.

استاد محترم!

در باره نقطه گذاری حرف "و" و معنای وسیله به شاگردان معلومات بدهید، در نوشتن اشکال فوق آنها را راهنمایی کنید.

کار خانه گی:

شاگردان با قلم پنسل و یا خود کار اشکال بالا را مشق کنند.

هارون

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری حرف "ه" و طرز نوشتن کلمه هارون روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. کلمه هارون از چند حرف تشکیل شده؟

هارون هارون

فعالیت:

شاگردان در باره نقطه گذاری حرف "ه" و طرز نوشتن هارون با همدیگر بحث کنند، سپس با قلم نی کلمه فوق را تمرین نمایند.

استاد محترم!

شاگردان را در نقطه گذاری حرف "ه" راهنمایی و در نوشتن کلمه هارون آنها را کمک کنید.

کارخانه گی:

شاگردان با قلم خود کار و یا پینسل اشکال بالا را مشق کنند.

یقین

هدف: آشنایی شاگردان به نقطه گذاری "ی" و طرز نوشتن کلمه یقین روی خط کرسی.

پرسشها:

۱. در اثنای نوشتن حسن خط چه احساس برای تان رخ میدهد؟
۲. یقین از کدام حرف ها ساخته می شود؟

فعالیت:

شاگردان بانظرداشت نقطه گذاری حرف (ی) کلمه یقین را به قلم نی تمرین نمایند و سعی کنند تا مانند حرف های کتاب زیبا بنویسند.

استاد محترم!

هدف تدریس این مضمون زیبا نویسی است که زیر بنای تمام مضامین را تشکیل می دهد. بناً سعی نمایید که شاگردان را به زیبا نویسی عادت دهید و در آموختن حسن خط آنها را یاری رسانید.

کار خانه گی:

شاگردان اشکال فوق را به روی خط کرسی تمرین نمایند.

شاگردان عزیز !

یک سال تعلیمی را موفقانه به پایان رسانیدید. مطالب گوناگون آموختید و رخصتی زمستانی شما آغاز میگردد. توصیه و خواهش ما از شما شاگردان اینست که وقت پر بهای خود را بیهوده سپری نه نمایید. بلکه کوشش کنید تا آنچه را که یاد گرفته اید مشق و تمرین نمایید. کتاب خط که در اختیار شما برای سال آینده تعلیمی قرار داده میشود هر روز از روی آن با دقت مشق کنید که روز به روز خط شما زیبا تر گردد و از زیبایی آن لذت ببرید. تا در سال آینده تعلیمی، توانمندی شما در نوشتن کاملتر گردد.

جدول حروف خط نستعلیق

حروف مفرد	حروف اول	حروف وسط	حروف آخر
ا			ا
ب	ب ب ب	ب ب ب	ب
ج	ج ج ج	ج ج ج	ج
د			د
ر			ر
س	س س س	س س س	س
ص	ص ص ص	ص ص ص	ص
ط		ط ط ط	ط
ع	ع ع ع	ع ع ع	ع
ف	ف ف ف	ف ف ف	ف
ق	ق ق ق	ق ق ق	ق
ک	ک ک ک	ک ک ک	ک
ل	ل ل ل	ل ل ل	ل
م	م م م	م م م	م
ن	ن ن ن	ن ن ن	ن
و			و
ھ	ھ ھ ھ	ھ ھ ھ	ھ
ی	ی ی ی	ی ی ی	ی